

Sosial- og helsedirektoratet

S@mspill 2007

Nasjonalt og regionalt samspill om EPJ-implementering

Erfaringer fra samordning av IT-utviklingen i
sosial- og helsesektoren i Norge
før og etter sykehusreformen

Seniorrådgiver Tone Bringedal

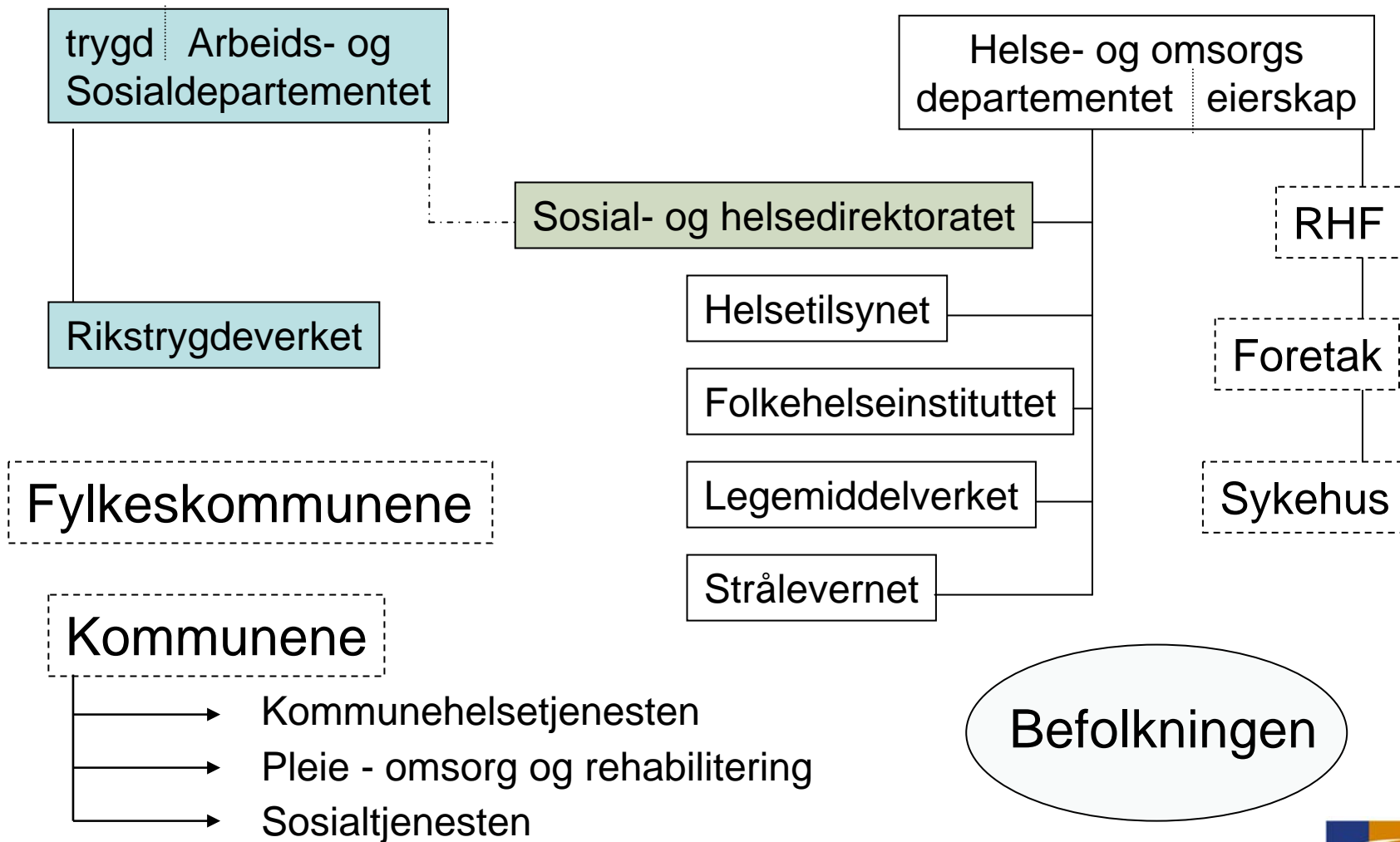
Avdeling for It-strategi og statistikk, Sosial- og helsedirektoratet

Disposisjon for foredraget

- Strategiutvikling 1997 - 2007
 - Ambisjoner og rammebetingelser i gjennomføringen
- Evaluering "Si @!"
- S@mspill 2007
 - Informasjonssystem for helhetlige forløp
 - Informasjonsstruktur, EPJ-strategi og (hvis tid) Kommuneprogram

Status EPJ, Nasjonal IKT og Norsk helsenett
mer detaljert i sport B senere i dag

Organisering i Helse- og sosialsektoren

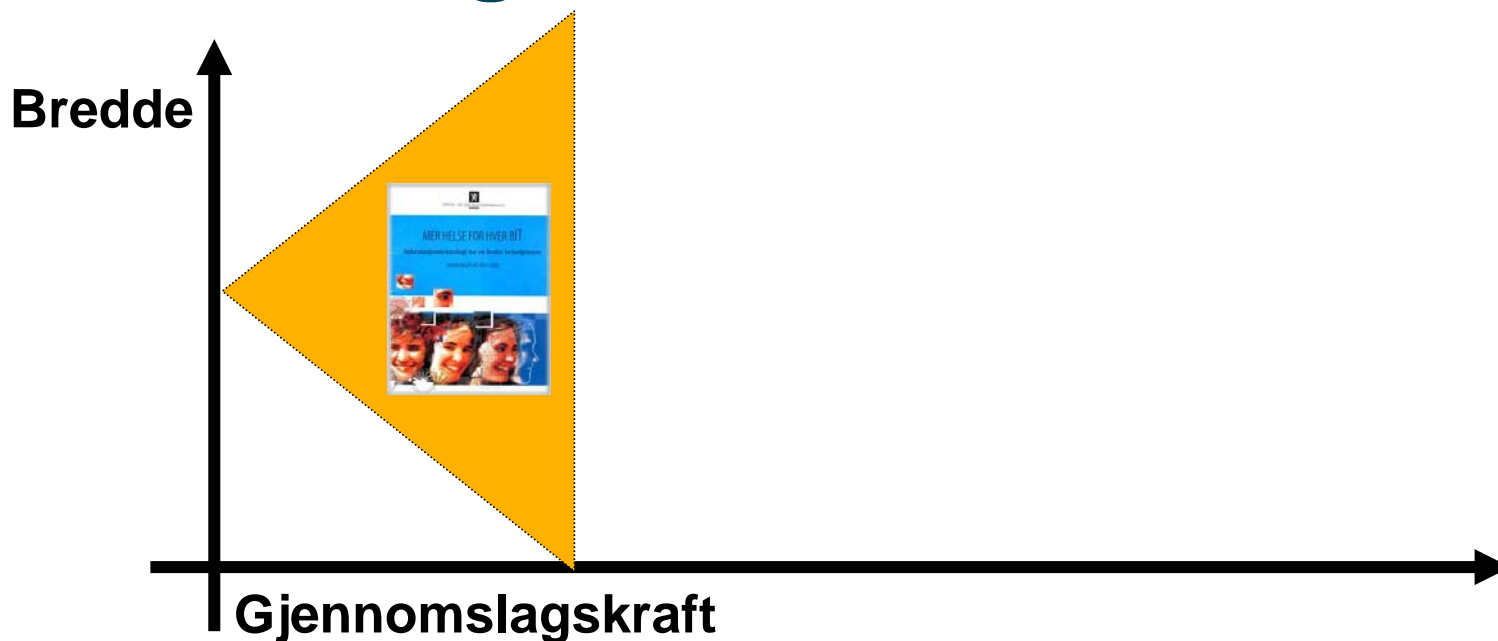

Strategiutvikling over ti år...

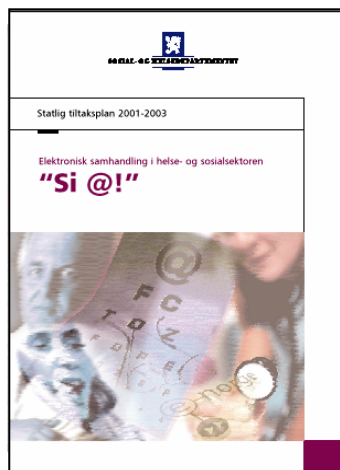
- Mer helse for hver bIT (1997-2000)
- Si @! (2001-2003)
- S@mspill 2007 (2004-2007)

Fra strategi til tiltak

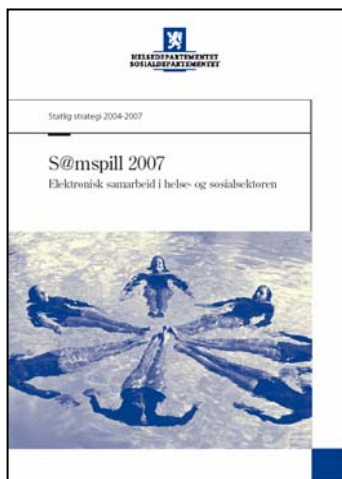
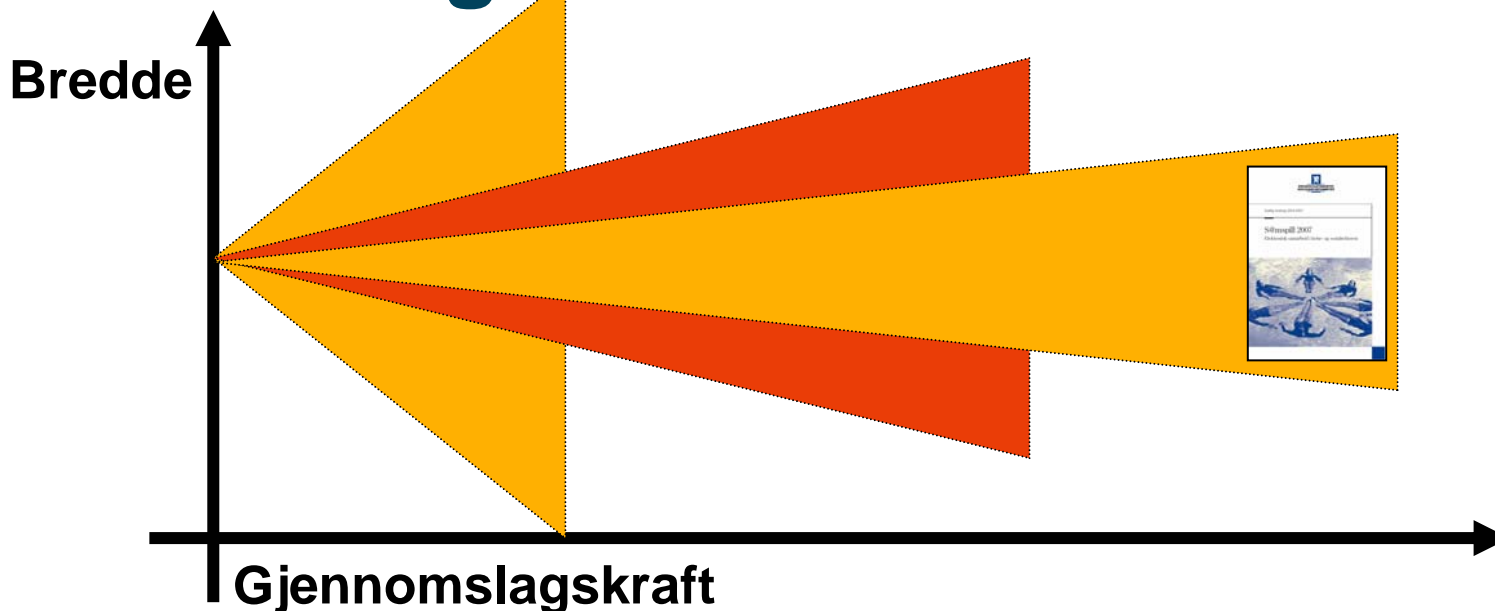
- Visjonær plan - Fata Morgana
- Mot til å sette mål, bla drømmen om helsenett
- Standarder, veiledere, enkeltprosjekter
- Hva ble egentlig oppnådd?
 - fragmentert sektor og få konkrete virkemidler

Fra strategi til tiltak

- Mer fokusert, mindre ambisiøs, flere virkemidler
- Prosjekt nasjonalt helsenett – ryggradsnett, teknisk sammenknytning
- Ny struktur i spesialisthelsetjenesten, IT blinket ut som ett sentralt strategisk innsatsområde
- Evaluering i etterkant – på svakt grunnlag

Fra strategi til tiltak

- Bygger videre på Si @! men ytterligere fokusert, mer helhetlig tilnærming
- Programmer, nasjonale prosjekter, forpliktende nasjonalt samarbeid -IT ett av 6 prioriterte områder for samarbeid mellom RHF'ene
- Norsk helsenett AS
- Dokumentasjon, evaluering

God samordning av elektronisk samhandling betyr...

- **...fokusert og skrittvis fremrykking:** nye satsinger må ikke smøres for tynt utover – men gjøres skikkelig for noen få utvalgte områder
- **...ansvarliggjøring:** de som skal dra nytte av satsingen må gjøres ansvarlige, finansielt og som prosjekteiere
- **...bærekraftig implementering:** nasjonale IT-satsinger må (i likhet med lokale prosjekter) følges til de har oppnådd tilslutning og har vist seg bærekraftige i daglig drift

Et par-tre dilemma på veien...

- Det er mange måter å forstrekke seg på... i bredde og dybde
- Sikre en bedre nasjonal styring – men beholde god lokal forankring
- Mange egg går i knas når de er ferdig verpet - implementering!

Evaluering av Si @!-planen

- Gjennomført av det danske selskapet *PLS Rambøll Management* på oppdrag fra Sosial- og helsedirektoratet
- Sentrale spørsmål:
 - Hvor nyttig har planen vært for IT-anvendelsen i helse- og sosialsektoren?
 - Hvordan ville verden ha sett ut uten «Si @!»?
- Tema
 - Relevans
 - Gjennomføring
 - Resultater og effekter

Si @!-evaluering: konklusjoner

- ”Si @!” har *bidratt positivt til å akselerere og samordne IT-utviklingen* i helse- og sosialsektoren i planperioden
- Der er gjennomført en rekke *konkrete og relevante tiltak*, som inneholder et fremadrettet potensial i forhold til realiseringen av målsettingen om storskalautbredelse av elektronisk samhandling
- ”Si @!”-satsingen har hatt en *vesentlig selvstendig betydning* for tempoet i IT-utviklingen i en periode preget av organisatorisk turbulens som følge av helsereformen

Si @!-evaluering: anbefalinger

- Kommende tiltaksplaner bør ha en *overordnet strategi* som utpeker målsettinger og en *handlingsplan* som inneholder konkrete mål og midler for satsingen
- *Andre virkemidler enn tilskuddsmidler* bør anvendes i høyere grad, f.eks. krav om *obligatorisk* bruk av felles standarder
- Tiltaksplanen kunne med fordel ha fokusert mer eksplisitt på å fremme utviklingen av elektroniske pasientjournaler (EPJ)
- Det bør i enda høyere grad iverksettes evalueringer, erfaringsutveksling og -opsamling for å dokumentere resultater og effekter
- Ny plan bør (også) sikres en ledelsesmessig forankring på høyt nivå

1 Elektronisk samarbeid for det helhetlige forløp

Problem/diagnose:

Kontaktårsak (pasient): Smertefull vannlatning

Blære-

Blod i urin

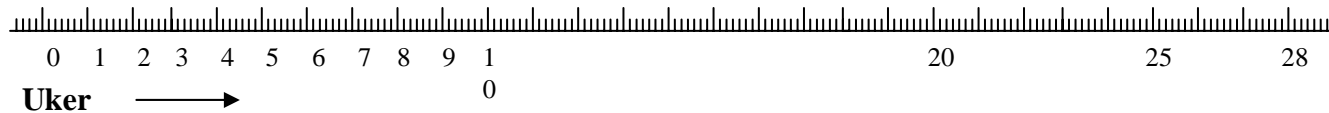
Blærepolypp

Slimhinnekreft

Visjon:

**Helhetlige pasient- og
brugerforløp gjennom
elektronisk samarbeid**

Laboratorium

Anders Grimsmo. 07.11.03

1 Elektronisk samarbeid for det helhetlige forløp

Hovedsatsinger

- 1. God informasjonsflyt:**
gjennomgående og avgjørende forutsetninger som er avhengige av fellesskapsløsninger

- **Informasjonsstruktur**
- **Norsk helsenett A/S**
- **Informasjonssikkerhet**
- **Elektroniske pasientjournaler**

1 Elektronisk samarbeid for det helhetlige forløp

Hovedsatsinger

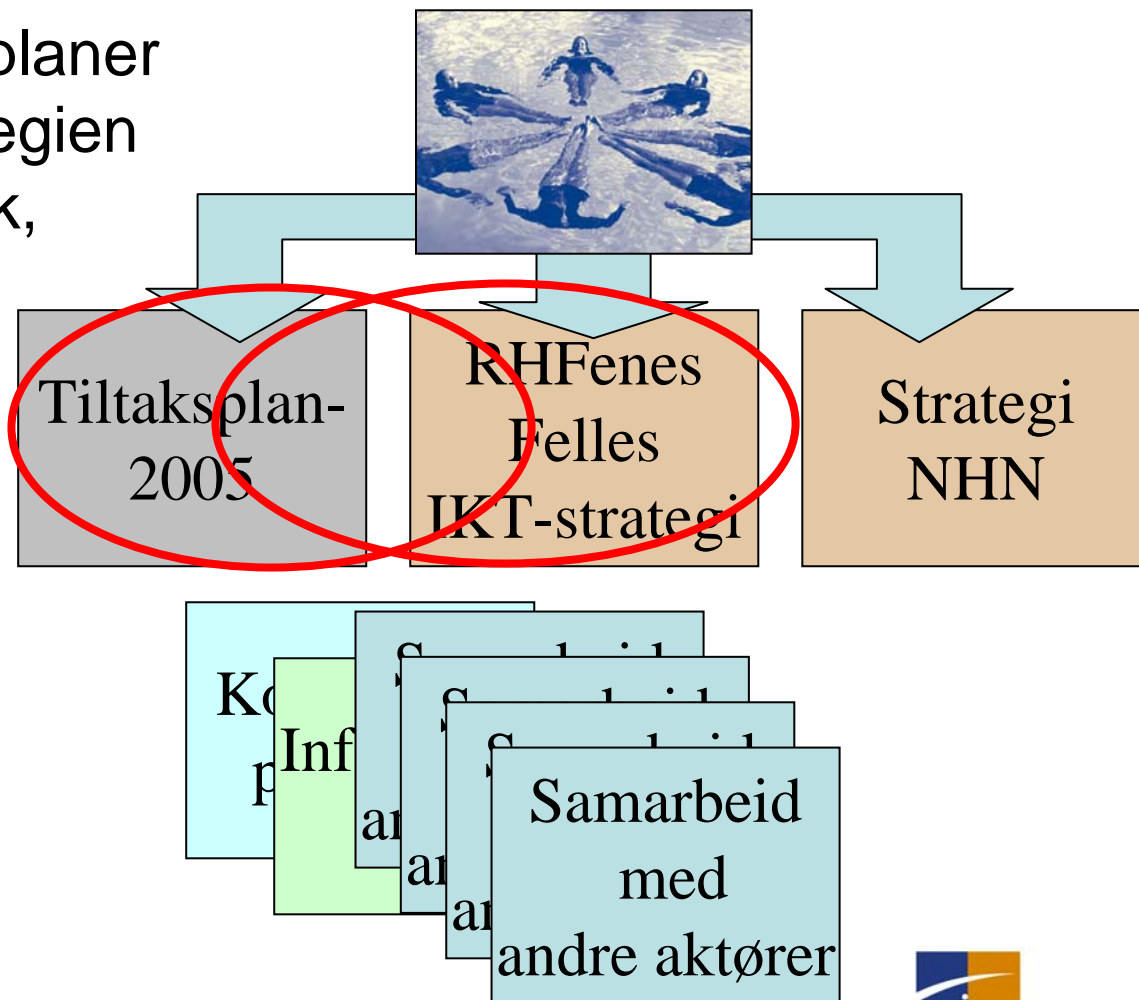
- 1. God informasjonsflyt:**
gjennomgående og avgjørende forutsetninger som er avhengige av fellesskapsløsninger
- 2. Elektronisk samarbeid med nye aktører:** utvidelse av pasient- og brukerforløpet til nye grupper

- **Publikumstjenester**
- **eResept**
- **Kommuneprogram**

Fra strategi til handling

Årlige gjennomføringsplaner skal konkretisere strategien gjennom definerte tiltak, beskrevet ift.

- Mål
- Tidsplan
- Ansvarlige
- Finansiering
- OU-effekter
- Kost/nytte

Utvalgte EPJ-relevante tiltak i Norge:

1. Informasjonsstruktur
2. EPJ-strategi
3. Kommuneprogram (Hvis tid)

Informasjonsstruktur

- *En overordnet beskrivelse av aktører, samarbeidsprosesser og informasjonselementer som inngår i et pasientforløp.*
- *Må utvikles "top-down" for å sikre nødvendig helhet.*
- *Henger tett sammen med det løpende definisjonsarbeidet som pågår nasjonalt og internasjonalt.*

Informasjonsstruktur – tiltak:

- Overordnet modell over aktører, samhandlingsaktiviteter og informasjonselementer som inngår i et pasientforløp.
- Modellen skal utfylles med informasjonsgrunnlaget som understøtter informasjonsflyten.
- Vil identifisere hvor informasjonsgrunnlaget er tilstrekkelig, inkonsistent eller mangelfullt
- Forprosjekt

Sykehus

henvisning/epikrise

utskriving

rekvisisjoner og svar
timebestilling

sykepleierapport
medisinering

telemedisin
fritt sykehusvalg

sykepleieprosedyrer
individuell plan

kommunikasjon pasient/lege

Fastlege

medisinering
timebestilling
veiledning

Pleie- og omsorg

Trygdeetat

Det virkelige livet i sosial- og helsesektoren

Informasjonsgrunnlag

Definisjoner, standarder, kodeverk, klassifikasjoner og termer

Informasjonsstruktur – tiltak:

- ✓ Kartlegge tidligere arbeider
- ✓ Etablere en modellskisse
- ✓ Detaljere for to forløp
- ✓ Vurdere om tiltaket vil bidra til måloppnåelse
- ✓ Foreslå et hovedprosjekt

SHdir prosjekteier – prosjektleder med gjennomføringsansvar på oppdrag

Nasjonalt strategi for EPJ-utviklingen

Mål:

1. Skal gi visjon og retning for EPJ-utviklingen i Norge
2. Mer helhetlige og målrettede EPJ-satsinger.
3. Økt erfaringsdeling og erfaringsutveksling

Nasjonalt strategi for EPJ-utviklingen

Sentrale utfordringer til vurdering:

1. Informasjonsdeling mellom virksomheter
2. Tilgang til akuttmedisinsk informasjon
3. Pasientens tilgang til egen journalinformasjon

Nasjonalt strategi for EPJ-utviklingen

Tiltaket omfatter:

1. Utforme en visjon og en strategi for bruk av EPJ i norske sykehus og i helse- og sosialsektoren generelt.
2. Etablere et nasjonalt program som samordner alle EPJ-initiativ og bidra til felles mål. Programmet bør utarbeide en felles strategi og plan for det videre EPJ-arbeidet i Norge.

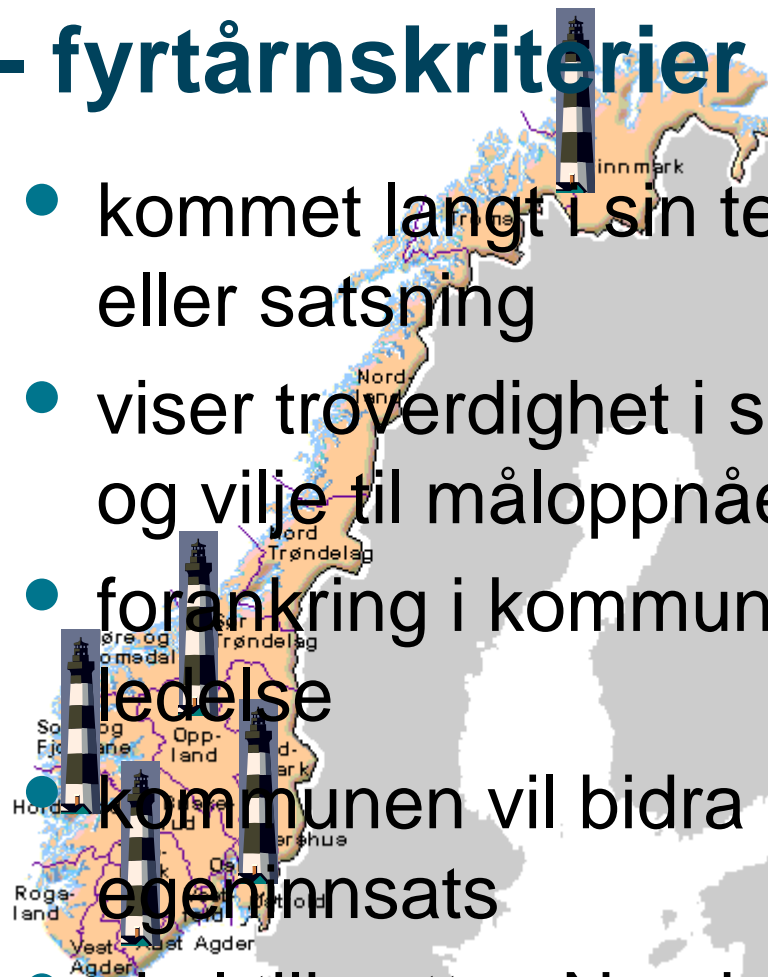
Kommuneprogrammet

- Treårig program 05-07
- Juli utlysning om 5 fyrtårnskommuner
- Søknadsfrist var 6.9

- fyrtårnskriterier

- kommet langt i sin tenkning eller satsning
- viser troverdighet i sin evne og vilje til måloppnåelse
- forankring i kommunens ledelse
- kommunen vil bidra med egeninnsats
- skal tilknyttes Norsk helsenett

Kommuneprogrammet - motivasjon på topp

- *"I [vår] kommune driver vi dette prosjektet fra **kommunens toppledelse**, vi har full støtte hos våre folkevalgte".*
- *"Vi er en kommune med trange rammer – men vi tror så sterkt på at det skal gi gevinst å bruke fullverdig integrerte dataløsninger at **vi satser** på dette".*
- *"Det er **stor entusiasme og engasjement** i fagmiljøene i forvaltningsnivåene for å ta i bruk IKT som effektivisering- og kvalitetforbedringstiltak"*
- - Mange prosjekter vil settes i gang uansett utfall av valg av fyrtårn

Takk for oppmerksomheten!

tbr@shdir.no